

Notat

Danske Fysioterapeuter

Holdningspapir - Sygefravær

Fysioterapeuter har flere forskellige indfaldsvinkler til sygefravær: Som behandlere, som patienter, som kolleger. Dertil kommer foreningens rolle som politisk aktør på området.

Dato:
Januar 2011

Tlf. direkte:
+45

Det stigende politisk fokus på sygefraværsområdet eksemplificeret med det store TTA (tilbage-til-arbejde) forsøg, som et flertal i Folketinget står bag, har gjort det tydeligt, at Danske Fysioterapeuter bør arbejde nærmere med sygefraværsområdet. Området rummer både økonomiske, sundhedsfaglige og arbejdsmarkedspolitiske udfordringer. Sygefravær er et bredt område, lige fra rebygning til pension på grund af sygdom. Dette holdningspapir, der har til formål at forholde sig til de aktuelle problemer, er første skridt.

Der er store omkostninger forbundet med sygefravær. Både for den enkelte, virksomhederne og for samfundet. Hver dag er 150.000 mennesker sygemeldt. Det svarer til fem procent af arbejdsstyrken. De samlede udgifter til sygedagpenge og løn under sygdom er cirka 37 milliarder kroner om året.

Sygefraværet er stigende og opgørelser fra 2007¹ viser en yderligere stigning, der endda er markant større end stigningerne i de tidligere år.

Ifølge Danmarks Statistik viser den samlede fraværstatistik for 2006, der er offentliggjort i december 2007, at sygefraværet er højest i den kommunale sektor med gennemsnitligt 12,5 arbejdsdage. Fraværet i den statslige sektor er på 8,3 arbejdsdage og i den private er det på 8,1 arbejdsdage. Kvinders fravær er ca. 50 pct. større end mænds i alle tre sektorer².

Langvarigt sygefravær har store negative konsekvenser for den enkelte medarbejder – både arbejdsmæssigt, socialt og ikke mindst økonomisk. Langvarigt

¹ Beskæftigelsesministeriet, Pointer om udviklingen i sygefraværet i perioden 2002-2007, Notat af 14. januar 2008

² Fraværet er opgjort på grundlag af antallet af personer, der modtager sygedagpenge fra det offentlige, som er perioden efter de første 15 dages fravær.

syge har også en øget risiko for at miste tilknytningen til arbejdsmarkedet i forbindelse med sygdom. Efter et års fravær kommer hver femte aldrig tilbage

Hovedkonklusionerne i arbejdsmiljøforskningen³ om sygefravær viser, at det fysiske og det psykiske arbejdsmiljø har stor indflydelse på sygefraværet og at en tredjedel af sygefravær skønsmæssigt kan forebygges gennem arbejdsmiljøforbedringer.

Muskel- og skeletbesvær forekommer i ca. 25 % af langtidssygefraværet⁴. Fysioterapeuter vil derfor ofte være en faggruppe, som den sygemeldte møder, som en del af et erhvervsrettet rehabiliteringsforløb.

Antallet af anmeldte sager⁵ om psykiske gener og stressrelaterede sygdomme er firedoblet de seneste år. Denne stigning er primært sket inden for undervisning, sundhedsvæsenet og sociale institutioner.

Fordelingen af udgifter til sygedagpenge⁶ viser, at de 30 pct. mest syge personer kan forklare 75 pct. af det samlede sygefravær over 2 ugers varighed inden for de sidste 5 år. 70 pct. af udgifterne til sygedagpenge udbetales til langtidssyge i beskæftigelse, hvilket er en stigning på 20 pct. i perioden 2002 – 2006. Stigningen i sygefraværet kan tilskrives kvinder mellem 30 og 59 år samt indvandrere fra ikke-vestlige lande.

Udgifterne til sygedagpenge til kronisk syge er steget med 33 pct. i perioden 2002 – 2006. På trods af lav ledighed er sygefraværet blandt forsikrede ledige ikke faldet.

- Sygdom er en privat sag, men det er sygefravær ikke. Sygefravær har betydning for både den sygemeldte og for kollegerne. Jo længere tid man er fraværende på grund af sygdom jo større er risikoen for, at man taber tilknytningen til arbejdsmarkedet. Derfor støtter Danske Fysioterapeuter en tidlig, aktiv og dialogbaseret tilgang til sygemeldte f.eks. med brug af samtaler, og foreningen går ind for, at alle arbejdspladser har en politik på området.
- Den sygemeldte skal behandles individuelt, og derfor er Danske Fysioterapeuter betænkelig over for en for massiv regelstyring af sagsbehandlingen for den enkelte borger. Danske Fysioterapeuter finder, at muligheden for deltidsraskmelding er en god model, fordi den åbner for individuelle hensyn. Samtidig skal man være opmærksom på, at en deltidsraskmelding kan lægge pres på den sygemeldte til at genoptage arbejdet for tidligt. Derfor er det vigtigt, at fysioterapeuter ikke lader sig misbruge til at medvirke til at fremskynde raskmeldingen af en borger af økonomiske årsager.

³ Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA)

⁴ Hvidbog om sygefravær og tilbagevenden til arbejde ved muskel- og skeletbesvær 2008

⁵ Arbejdsskadestyrelsen

⁶ Beskæftigelsesministeriet, Pointer om udviklingen i sygefraværet i perioden 2002-2007, Notat af 14. januar 2008

- For den sygemeldte, for kolleger, for arbejdspladsen og for samfundet har tidlig, korrekt og let adgang til udredning af årsagen for sygefravær stor værdi. Derfor ser Danske Fysioterapeuter direkte adgang til fysioterapi og muligheden for at fysioterapeuter eksempelvis kan foretage lænderygundersøgelse som væsentlige led i en offensiv politik til afhjælpning af sygefravær.
- Fysioterapeuter er ofte gennemgående sundhedspersoner i et patientforløb. Der er derfor muligheder for at inddrage de fysioterapeutiske kompetencer i hele forløbet og øge beskæftigelsesperspektivet for den enkelte patient. Danske Fysioterapeuter mener derfor, at genoptræningsplaner ikke alene skal beskrive patienten på kropsniveau, men også, hvor det er relevant, skal suppleres af en vurdering af patientens arbejdsmuligheder.
- Indsatsen for at nedbringe sygefravær kræver en aktiv indsats fra arbejdsgiverne. Danske Fysioterapeuter finder, at det er nødvendigt at fastholde fokus og have en høj standard i det forebyggende arbejde på arbejdspladserne.
- Fysioterapeuter er vigtige aktører i bestræbelserne på at nedbringe sygefraværet, men der er også en række andre faggrupper, der skal deltage for at opnå et højt niveau i opgavevaretagelsen. Derfor kræver arbejdet med at få sygemeldte raske og tilbage på arbejde, at der tænkes tværfagligt, og at andre fagligheder og kompetencer bliver inddraget i arbejdet.